

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:24

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:24

Fredagen den 24 februari

---

1 § Allmänna frågor

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 27 januari 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 28 februari 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna! Jag förklarar sammanträdet öppnat. Ett särskilt välkommen till Birgitta Ohlsson och Frank Belfrage med medarbetare!

Carl Bildt är inte här utan i Tunisien. Frank Belfrage kan utveckla närmare varför han har hamnat där en fredag.

Det finns en del A-punkter. Om ni har några frågor om dem kan ni framställa dem nu, eller också kan ni återkomma före kl. 14 i eftermiddag.

Punkt 4 om resolutioner går vi som vanligt förbi och kommer då till punkt 5 om Serbien, som återkommer också under rubriken Utrikes frågor, där det är punkt 6. Jag föreslår att vi tar de två punkterna tillsammans eftersom det är samma frågor. Efter Serbien går vi till Birgitta Ohlssons övriga punkter inklusive återrapport.

Anf. 2 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Punkten om Serbien och Kosovo tas i tre olika omgångar. Det är en genomgång och diskussion i allmänna rådet på tisdag som har föregåtts av en mer politisk diskussion på utrikesrådet på måndag. Syftet är att undersöka och diskutera huruvida Serbien nu har mött de villkor som ställdes upp av Europeiska rådet vid mötet den 9 december.

Det handlar om tillämpningen av redan ingångna överenskommelser och dialogen mellan Serbien och Kosovo, inklusive hur man ska hantera gränsövergångarna.

För det andra gäller det hur man ska hantera de regionala samarbetsfrågorna. I praktiken handlar det om hur man ska beteckna Kosovo i olika regionala sammanhang. Det hänger naturligtvis ihop med status för Kosovo, och hur det hänger ihop med både FN:s säkerhetsråds resolution 1244 och Internationella domstolens utslag.

För det tredje gäller det huruvida Serbien har samarbetat för att underlätta för Eulex och Kfor, för att de ska kunna genomföra sina mandat.

Om dessa tre villkor är uppfyllda är tanken att det ska generera en rekommendation och en välsignelse från allmänna rådet om att Serbien har gjort tillräckligt mycket för att kunna få kandidatlandsstatus och därmed vara formellt kvalificerad för förhandlingar så småningom om anslutning och medlemskap i EU.

Det tas som sagt i tre faser: först en politisk diskussion på måndag i utrikesministerkretsen, för att se om villkoren är uppfyllda, därefter, i ljuset av utrikesministrarnas diskussion, en rekommendation och i praktiken ett beslut av allmänna rådet på tisdag och sedan på torsdag–fredag en bekräftelse av Europeiska rådet, det vill säga toppmötet, att detta ska kunna bli fallet.

Just i det här ögonblicket vet vi fortfarande inte riktigt hur det kommer att falla ut. Förhandlingar pågår fortsatt. Om man ska karakterisera förhandlingsläget kan man säga att vinden blåser väldigt tydligt i riktning mot att ge Serbien kandidatlandsstatus. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Kommissionen har kommit med idén att man skulle iscensätta en förstudie om ett så kallat stabiliserings- och associeringsavtal, ett SAA-avtal. Det är vad man har haft för de andra länderna på Balkan.

En förstudie är inte samma sak som att ge ett avtal, och det kan inte prejudicera om det så småningom blir ett sådant avtal. Men det är en tydlig och klar signal om att EU ser positivt på hur Kosovo närmar sig Bryssel, för att delta i den stora rörelsen från de olika Balkanländerna i riktning mot olika former av närmande och anslutning till EU.

Det har naturligtvis mottagits mycket positivt i Priština. Det gör att det underlättar för ekvationen att gå ihop nu på måndag, tisdag och torsdag. Men helt säkra kan vi inte vara, för det är inte riktigt färdigt ännu med förhandlingarna om hur den regionala samarbetsknuten ska lösas, det vill säga hur Kosovo ska kunna benämnas i olika regionala sammanhang.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Knuten är naturligtvis att inte alla medlemsstater har erkänt Kosovo. Det är fem som inte har gjort det, som bekant. Kosovo anser sig vara erkänt av Sverige och många andra som en självständig stat. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är ingångsvärderna för det som förhoppningsvis – i varje fall vad regeringen anbelangar – blir slutresultatet, nämligen att Serbien ska få kandidatlandsstatus.

Så småningom gäller det om det kan ges klartecken för förhandlingsstart. Men det blir senare i höst, och jag tror inte att diskussionen om detta kommer i gång förrän tidigast efter kommissionens nästa rapport i oktober.

Anf. 3 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr ordförande! Tack, kabinetssekreteraren!

Jag uppfattar regeringens ståndpunkt så att man bejakar detta bifall till Serbien och kommer att agera för det på mötet. I det kabinetssekreteraren säger ligger ju att länderna har olika uppfattningar och att det blir

en diskussion om det. Då kommer alltså Sverige att vara aktivt pådrivande för att det ska bli så?

Den andra frågan gäller förstudien till stabiliserings- och associeringsavtalet. Har det arbetats vidare med det de senaste dagarna, eller befinner det sig där det är och kommer att vara en tid framöver, så att det bara handlar om denna öppning, eller har man konkretiserat det på något sätt?

Anf. 4 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi har inte ändrat inställning i frågan utan invänder mot regeringens hållning och anmäler därför avvikande mening.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att det är på grund av att ni anser att utvidgningen inte ska äga rum.

Anf. 6 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är som Kenneth G Forslund sade. För regeringens del menar vi att Serbien har kommit långt och har tagit många steg framåt när det gäller att förbereda sig för medlemskapet. Vår bedömning vilar naturligtvis också på kommissionens olika yttranden. Det gör att punkten nu har kommit där vi kommer att verka för att Serbien får kandidatlandsstatus. Vi gör det naturligtvis också i perspektiv av det val som ska äga rum i maj, för att de reformvänliga krafterna ska känna stöd i ett EU-närmande.

Förstudien beträffande Kosovo är en studie som kommissionen ska göra och som kommer att belysa juridiska, ekonomiska och andra förutsättningar för ett stabiliserings- och associeringsavtal. Det är kommissionens eget prerogativ att få bestämma om att göra en sådan studie. I och för sig behöver inte rådet godkänna detta, men det är klart att det vore bra om det kunde omnämnas och lyftas fram i slutsatserna. Det är också något vi bejakar. Däremot konstaterar vi att det ännu inte är klart >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<.**

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens position under punkt 5 under Allmänna frågor och punkt 6 under Utrikes frågor, men med en avvikande mening från Sverigedemokraterna, som motsätter sig en fortsatt utvidgning av Europeiska unionen.

Vi går vidare till Birgitta Ohlssons punkter.

Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan börja med att ge en återrapport från mötet i allmänna rådet den 27 januari, där min statssekreterare Oscar Wåglund Söderström var på plats i Bryssel.

Det var framför allt en diskussion om långtidsbudgeten där man diskuterade två fält. Det var dels medlemsstaternas syn på utgiftsnivån, dels vilka prioriteringar man har inom långtidsbudgeten. Det rådde en ganska stor samsyn om att den ekonomiska kris som har drabbat Europa oerhört hårt måste reflekteras i långtidsbudgeten. Det är en svensk seger på det sättet.

2011/12:24
24 februari

Sverige tillsammans med länder som >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< lyfte fram att vi tycker att det är positivt att det danska ordförandeskapet har en top-down-ansats, det vill säga att man först ska sätta en budgetram och sedan börja diskutera hur mycket olika fält ska få. Det är ungefär som när man handlar i en matbutik hemma. Det är en ganska logisk förklaring för att se till att olika fält inte skenar i väg.

Vi lyfte upp att kommissionens förslag till total utgiftsnivå måste minska med åtminstone 100 miljarder euro. Jag kan också nämna att det fortsatt är en mycket stark sammanhållning i den like-minded-grupp av länder som vill ha en mer modern och mer restriktiv budget – det projekt som jag drog i gång i höstas.

Vi fortsätter att träffas. Nu på måndag kommer Frankrike att stå värd för en middag där vi kommer att diskutera mer ingående hur vi ska gå vidare i like-minded-gruppen. Jag kan också nämna att Spanien, som fick en ny regering precis före jul, har bjudits in till like-minded-gruppen om en mer restriktiv budget. Vi som vill banta budgeten företräder alltså en ansenlig del – tre femtedelar – av EU-medborgarna.

Det kan jag nämna först beträffande återrapporten.

Anf. 9 MARIE GRANLUND (S):

Jag har en fråga till statsrådet. Vi är alla för att vi ska vara budgetrestriktiva. Signaler kommer emellertid om att regeringen driver att budgeten ska reduceras med 10 procent. Är det så?

Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Vi har ännu inte landat i några konkreta siffror, utan här gäller det att få en samsyn. Även när vi landar i konkreta siffror om hur mycket vi vill minska kommer det att vara stridigheter om hur det ska fördelas mellan olika länder.

Minst 100 miljarder euro är en siffra som nämns, inte bara av oss utan av flera i like-minded-gruppen. Processen kommer att intensifieras under det danska ordförandeskapet, så vi får återkomma när vi har ett mer konkret bud.

Anf. 11 MARIE GRANLUND (S):

Tack för redogörelsen! Jag tycker självklart att det är viktigt att statsrådet försöker vara så uppriktig som möjligt. Det är ju en viss skillnad mellan att vara restriktiv och att dra ned med 10 procent. Precis som statsrådet själv nämner är frågan då vilka områden som i så fall kommer i anspråk för besparingar.

Jag tror att vi är ganska överens om att jordbrukspolitiken har stor besparingspotential, däremot möjligtvis inte på samma sätt med sammanhållningspolitiken. Det är ett medskick.

Anf. 12 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag ska förtydliga lite. Om man talar om siffror som rör ungefär 100 miljarder euro blir det ungefär 10 procents indragningar, men då är det utifrån det förslag som kommissionen presenterade i slutet av juni. Det var ju en ökning jämfört med den budget vi har i dag, och

där valde man dessutom att lägga många stora projekt som finns i budgeten, exempelvis forskningsfält som Iter, utanför den budgeten. Det var alltså ännu högre om vi ska addera de projekt som inte var med.

Vi kommer självklart att komma tillbaka och förankra allting i denna EU-nämnd, men 100 miljarder euro är en siffra som nämns, och det är styvt 10 procent utifrån kommissionens förslag.

Anf. 13 LARS OHLY (V):

Jag vill bara kort ge allt stöd till den inriktningen och till det arbetet. Jag tycker att det är alldeles utmärkt att Sverige går i spetsen för att försöka minska omfattningen på EU:s budget. Jag är säker på att vi i huvudsak är rätt överens om var de största besparingarna kan göras, nämligen framför allt på jordbrukspolitikens område.

Jag vill alltså skicka med ett starkt stöd för att fortsätta det arbetet.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi åiterrapporten till handlingarna.

Sedan har vi punkt 6, Förberedelser inför Europeiska rådet. Jag ska nämna att det finns ett brev här, men vi låter först Birgitta Ohlsson tala under punkt 6.

Anf. 15 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Europeiska rådet infaller den 1–2 mars. Nämnden har sett dagordningen, och statsministern kommer hit på onsdag och kommer då att redogöra mer för vad som händer.

Utöver allmänna rådet, GAC, kommer vi också att ha en lunch med Herman Van Rompuy då vi kommer att ha mer allmänna diskussioner om vad som händer på Europeiska rådet.

Jag kan också nämna att i marginalen av Europeiska rådet kommer de 25 medlemsstater som ansluter sig till finanspakten att underteckna den. Som ni vet – det är ingen nyhet – kommer Sverige att delta. Det blir striktare budgetregler för eurozonen, men det är bra också för oss att få mer ordning och reda och hängslen och livremmar på de länder i Europa som har problem med sina ekonomier.

Finanspakten innebär inga rättsliga förpliktelser för Sverige. Det kommer i så fall att ändras först vid ett eventuellt framtida euromedlemskap, men fram till dess kommer det inte att vara några förpliktelser. Däremot kommer vi att få inflytande genom att vi kommer att få delta i en del av de möten mellan EU-ländernas stats- och regeringschefer som kommer att äga rum.

Det första utkastet till Europeiska rådets slutsatser har tagits fram, och ni har fått dem i nämnden. Här nämns att det danska ordförandeskapet har presenterat en rapport som man kan säga sammanfattar rådets diskussioner. Den handlar om tillväxt. Nämnden har fått den, men jag vill betona att den inte ska diskuteras, utan den ska mer tjäna som ett underlag inför Europeiska rådet genom fortsatta diskussioner om hur man ska genomföra inte minst den europeiska terminen.

Europeiska rådet håller på att ge vägledning om hur man ska fortsätta att hantera både Europa 2020 och den europeiska terminen. Det står också på agendan. Det är ganska klassiska åtgärder som vi har talat om det senaste året. Det handlar om ett fortsatt fokus på strukturreformer för

att skapa förutsättningar för både hållbar tillväxt och sysselsättning för att kunna ta oss ur den djupa kris som har varit.

Vi kommer att trycka på att tillväxtfrämjande åtgärder får en större och mer framträdande roll. Det tycker vi är väldigt centralt i slutsatserna från svensk sida.

Nämndens ordförande Carl B Hamilton nämnde det brev som tolv medlemsstater har skrivit under. Det är bland annat Sverige, Storbritannien, Holland, Italien, Estland, Finland, Tjeckien, Spanien, Polen med flera. Där betonar vi åtta prioriterade områden som vi nu tror är mycket viktiga för att få europeiska ekonomier på fötter igen. Det handlar om att fokusera på den inre marknaden, den digitala inre marknaden, den inre marknaden för energi, för innovation, öppen handel, minskad regelbörda, väl fungerande arbetsmarknader, konkurrenskraft, finansiell sektor med mera. Vi driver oerhört hårt att det här måste synas tydligare i slutsatserna.

Här vill vi också se till att det blir bättre formuleringar vad gäller grönnare och mer resurseffektiv ekonomi. Det är ett annat fält som kommer fram.

Jag vill betona för nämnden att det är väldigt centralt och viktigt att EU ger kraftfulla budskap när det gäller fortsatt budgetkonsolidering genom att vi genomför de strukturreformer som vi faktiskt har lovat, både på nationell nivå och på EU-nivå.

En annan angelägen reform som vi fokuserar på i våra inspel är att främja ökad sysselsättning. Vi har identifierat två grupper. Det är de unga, men det handlar också om att öka kvinnors arbetskraftsdeltagande. Om kvinnor och män arbetade i lika stor utsträckning skulle det kunna höja bnp med över 20 procent i EU-länderna.

Vi har också föreslagit ändringar i § 8 i slutsatstexterna om sysselsättningsmålet, att det ska vara samma formuleringar som vi har i EU 2020, det vill säga att arbetskraftsdeltagandet ska vara minst 75 procent för både kvinnor och män, att man inte ska ha olika mål för respektive kön utan det ska vara samma.

Vi har även föreslagit att ER-slutsatserna, precis som slutsatserna som har antagits i Ekofin och i Epsco, ska betona respekten för arbetsmarknadens parter och nationella system för lönebildning. Där har vi kommit med konkreta inspel till Coreper. Vi har också tryckt på det i det som kallas § 8.

I § 7 kommer även upp att medlemsstaterna ska ha rätt att besluta över skattefrågor på egen hand. Vi jobbar med en slutsatstext i § 7 för att förtydliga detta ännu mer. Om det är någon som önskar veta hur formuleringarna har varit kan jag förstås läsa upp dem, för jag har dem med hit till mötet.

Nästa punkt är internationella toppmöten. Vi kan säga att det kommer att vara två block under våren vad gäller internationella toppmöten. De första jag tänkte lyfta fram är G8 den 19–20 maj och G20 den 18–19 juni. Man kan tycka att det är långt till dess och väl tidigt att diskutera dem redan nu i början av mars, men det är en konsekvens av att nästa ER ligger i slutet av juni.

EU:s prioriteringar kommer att ligga på tillväxt, finansmarknadsreformer, livsmedelssäkerhet, hållbar utveckling, klimat, där också klimatfinansiering är väldigt centralt och där det finns många länder som

inte har levererat, men också på att lyfta fram frihandel. Vi ser ökade protektionistiska trender i den globala handelsdiskussionen just nu, och här måste Europa faktiskt spela en tydligare roll.

Sedan har vi den 20–22 juni i Rio FN:s konferens om global hållbar utveckling. Det är Rio + 20 – 20 år sedan den mycket kända miljökonferensen var i Rio. Vi har inte fått några dagordningar ännu, men det som har nämnts hittills är att grön ekonomi ska vara i fokus inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Sedan ska man också lyfta fram institutionella ramverk för hållbar utveckling, och där kan Europa spela en tydlig roll.

ER förväntas fastställa principer för EU:s förberedelsearbete inför konferensen. Det är klart att det inte kommer att stämplas klart nu, men man kommer att försöka initiera och påbörja det.

När det gäller övriga frågor, avslutningsvis, har kabinetssekreterare Frank Belfrage tidigare varit inne på Serbien, och en annan het potatis på det här fältet är förstås Bulgariens och Rumäniens Schengenanslutning som ju varit uppe i nämnden många gånger det senaste året. Som ni vet blockeras frågan i rådet, och det tycker vi från svensk sida är väldigt sorgligt. Vår uppfattning är att dessa länder bör anslutas till Schengenområdet så snart som möjligt, men det finns en del länder som har problem med det.

På utrikesfältet kan vi också notera att det är precis ett år sedan många av de arabiska frihetsrevolutionerna ägde rum, inte minst i Libyen. Det har varit väldigt omvälvande händelser som förstås påverkar hur vi ska utveckla vår politik för det södra grannskapet. Där har vi ett oerhört tydligt more for more-perspektiv, alltså att det för länder som levererar och går i rätt riktning vad gäller demokrati, mänskliga rättigheter, kvinnors situation med mera också ska pay off, alltså ge resultat vad gäller bistånd med mera. Frank Belfrage kanske vill gå in lite mer på det.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till Ulf Holm och andra ska jag säga att G20-mötet hade vi uppe på Ekofinmötet med Anders Borg. Rio + 20 kommer upp på tisdag i miljö- och jordbruksutskottet i en sammansatt session med utrikesutskottet.

När det gäller brevet har jag fattat det vägröjande beslutet att det avhemligas. När ni har läst det kommer ni inte att bli så förvånade över att jag har gjort det. Jag tror att det är svårt att sälja in det såsom väldigt nytt i sak.

Anf. 17 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack så mycket, statsrådet, för genomgången! Jag sitter och letar efter det avhemligstämplade brevet. Jag har inte sett det tidigare, det brev som Sverige och några andra länder har skickat.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Det är alltså statsministern som har skrivit det.

Anf. 19 ULF HOLM (MP):

Ja, det är säkert jättebra, men det var innehållet jag var intresserad av, det vill säga vad vi har skrivit och skrivit på och vad som ska lyftas upp. Vi får titta på det senare.

Det här med finanspakten och det svenska inflytandet kan vi förstås diskutera, men det har vi gjort många gånger. Däremot har det kommit upp en diskussion om ifall EU kan spara sig ur krisen. Är det inte dags för lite investeringar också? Där tycker jag att den svenska regeringen bör vara mer positiv till att vi faktiskt behöver mer investeringar för att ta oss ur krisen. Det kan inte minst kopplas samman med klimatfrågan. Vi behöver ordentliga investeringar på EU-nivå för att få i gång omställningen till grön ekonomi. Den utvecklingen går tyvärr alltför sakta.

Det har också kommit upp en annan fråga, herr ordförande, och det är en diskussion om att EU ska göra någonting åt ungdomsarbetslösheten genom att ta olika medel från olika projekt. Jag tror att det var sammanhållningsfonden, icke uttömda medel, för att satsa på att bekämpa ungdomsarbetslösheten. Är det något som kommer upp på EU-toppmötet eller är det en separat diskussion som pågår i vissa EU-länder och hur skulle man göra det konkret? Jag tror att de flesta tycker att det är helt okej att vi ska bekämpa ungdomsarbetslösheten. Frågan är dock om det ska ske via EU-medel eller om det är en nationell fråga.

När det gäller G8-mötet och Riodeklarationen avstår jag. Vi har ju diskuterat G8 tidigare. Det blir nog bra.

Anf. 20 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker att det är bra att man utvärderar politiken utifrån olika infallsvinklar, men som det framgår i *Alert Mechanism Report* för 2012 nöjer sig inte EU med en övergripande bild av medlemsstaternas ekonomiska nyckeltal, utan man avser att gå in på en djupare detaljnivå när det gäller detaljrekommendationer eller rentav krav för EMU-länder.

Vi stöder inte denna form av pekpinningar från Europeiska unionen. Vi invänder också mot regeringens inställning att Bulgarien och Rumänien ska få ingå i Schengen i dess nuvarande form.

Anf. 21 LARS OHLY (V):

På några punkter är det väl känt att vi har olika uppfattningar. Det handlar om inrikespolitik, det handlar om synen på avregleringar och det handlar om bästa sättet att bekämpa arbetslösheten med mera. Det där är inte något konstigt.

Men när Anders Borg var här på förra EU-nämnden försökte jag föra en diskussion om att det sannolikt för alla finns en gräns när nedskärningar inte längre är produktiva utan snarare kontraproduktiva. I någon mån kan väl nämnden instämma i att Anders Borg också ansåg att det fanns en sådan gräns.

För mig kanske den gränsen redan är nådd. Vi har kommit i ett läge där risken att de politiska åtgärderna låser fast Europa vid en negativ utveckling är större än chansen att de leder till verklig framgång vad gäller nya jobb, ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet.

Det här behöver man givetvis inte hålla med om, men det är svårt att inte instämma i att det finns en gräns.

Därför vill jag anknyta till det Ulf Holm sade. Det viktiga och framtidsinriktade just nu måste vara att i ännu större utsträckning diskutera vilka investeringar som kan göras. Då är naturligtvis investeringar i nya gröna tekniker, i ny energiteknik och i nya och mer miljövänliga byggsätt oerhört väsentliga. Järnvägsprojekt som kan minska utsläppen från både vägar och flyg och investeringar i välfärd för människor är sådant som både kan skapa jobb och öka livskvaliteten och även få snurr på ekonomin.

Det här saknas ganska mycket, tycker jag, i den strategi som diskuteras just nu. Jag är också väldigt tveksam till att man bekämpar arbetslösheten särskilt för vissa grupper. Det kan finnas tillfällen då det är möjligt att göra det med enskilda åtgärder, men för det mesta leder sådana åtgärder bara till att andra grupper drabbas hårdare. Om man underlättar för företag att anställa en viss sorts människor kommer de att anställa den sortens människor på bekostnad av anställning av andra sorters människor.

Det betyder i klarspråk att ifall man gör det billigare att anställa unga kommer arbetslösa 55-plus att förlora. Det är mycket viktigare att skapa fler jobb, att se till att arbetslösheten bekämpas, inte att vissa grupper blir mer anställningsbara i förstaskedet. Det kan som sagt finnas undantag från en sådan regel, men jag tycker ändå att den i huvudsak håller.

Det här är grundläggande klassiska motsättningar. Men det kan också finnas, tycker jag, en svensk hållning som skiljer sig från den som kan finnas i andra länder. Det bör vi ta fasta på, tycker jag. Det handlar till exempel om att om nedskärningspolitiken inte har nått vägs ände, vilket jag nog anser att den har, borde även övriga politiska partier i Sverige inse att den kan nå vägs ände och att det därför är dags att börja flagga för det och börja diskutera investeringar och utveckling i stället för ensidiga nedskärningar, avregleringar och utförsäljningar.

Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag är lite grann inne på samma ämne som Ulf Holm och delvis också Lars Ohly, att man måste kunna göra två saker samtidigt. Enligt eurogruppens överenskommelse i måndags har man ett hårt sparpaket i Grekland i princip ända fram till 2020. Ett av problemen är att det kanske till och med finns en risk för att målen i 2020-strategin hotas, och då måste man kunna göra två saker samtidigt. Därför är det angeläget med investeringar för att kunna komma ur krisen och inte bara spara.

Jag undrar om ministern har några svar på detta.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle älska att kasta mig in i denna debatt, men jag tror att jag avstår. Jag vill bara påpeka att här uppstår frågan: Vems pengar ska vi ta till investeringarna? Är det till exempel svenska pengar? Tyskarna hjälper ju till väldigt mycket att driva en expansiv politik i ett antal länder.

Anf. 24 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det var många frågor som flöt in lite i och tangerade varandra, så jag får nog ge ett svar i ett lite bredare raster.

Vad gäller frågan om ungdomsarbetslöshet, och som jag tror att Ulf Holm var ute efter lite grann, skulle man kunna använda de sociala fonderna, ESF. Det som har diskuterats är att man ska kunna omprogrammera dem och styra över mer pengar för att exempelvis kunna bekämpa ungdomsarbetslöshet, att det kan vara en konkret satsning.

Jag ska ansluta lite till det som Lars Ohly var inne på vad gäller att peka ut speciella grupper på arbetsmarknaden. Det är klart att det ofta är generella regler som är viktiga för att underlätta att fler kommer in. Men ibland måste man ta hänsyn till att det är tuffare för vissa grupper att komma in, exempelvis kvinnor, med tanke på att en del länder saknar både bra barnomsorg och bra äldreomsorg, och också ungdomar, med tanke på att utbildningssituationen är olika i olika länder. Det tror jag bör nämnas. Vi har tydligt lyft in just kvinnors, äldres och ungas situation i slutsatstexterna, för det är där vi ser en del extra utmaningar. De finns också med i brevet om de tolv länder som Carl B Hamilton refererade till.

Den stora utmaningen för att få fart på innovation och tillväxt är framför allt att utnyttja och leverera det som vi borde ha gjort för länge sedan vad gäller den inre marknaden. Där har vi en fantastisk möjlighet med 500 miljoner människor. Men det är många reformer som har funnits på agendan länge som inte har genomförts tillräckligt bra. Det är alltifrån den digitala marknaden och tjänstedirektiv. Det finns oerhört många fält som man skulle kunna få fart på. Montirapporten visade att bnp skulle kunna höjas med 4 procent på det digitala fältet om man fick fart på det. Det finns alltså många saker som vi kan göra för att få i gång tillväxt och som också skapar innovationer.

I diskussionen om investeringar är det komplicerat att stimulera i länder som inte kan låna, som redan har en utsatt situation. Och vem ska betala för det? Det är en fråga som också nämndens ordförande tog upp. Det är inte en helt enkel ekvation.

Jag tycker att vi bör ha bra fokus det närmaste halvåret och året på långtidsbudgeten i de här fälten. Jag tror att de flesta av oss kan vara eniga om att det inte är mer pengar som behövs till en ofta ineffektiv jordbrukssektor eller för den delen till en del strukturfonder som har visat sig inte leverera, som är det som behövs för att Europa ska vara konkurrenskraftigt och få fram nya innovationer så att fler människor ska kunna jobba och dra in mer pengar till välfärd som skola och omsorg. Det handlar om att få i gång kreativa sektorer. Här har vi en jätteutmaning. Därför sliter vi gigantiskt mycket för att skyffla om pengar till just innovationer, utveckling och infrastruktur, det som man kallar för ett europeiskt mervärde.

Jag ber Johnny Skalin att upprepa sin fråga som tangerade lite det som jag har sagt. Men jag tycker inte riktigt att mitt svar hade koppling till den.

Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD):

Det är bra att man utvärderar ekonomisk politik i olika länder, men vi tycker att man går in lite väl mycket på detaljnivå med detaljrekommendationer genom *Alert Mechanism Report* 2012. Det invänder vi mot.

Anf. 26 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Jag kan bara konstatera att vi har en annan uppfattning i frågan. Många av de grepp som behövs beslutas inte på EU-nivå. Det är mycket ett nationellt ansvar. Vi får inte glömma det nationella ansvaret i den här frågan, men vissa saker är allmängiltiga för att få ett land på fötter ekonomiskt sett.

2011/12:24

24 februari

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under denna punkt men det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna, som för det första tycker att texterna om olika länder är alltför detaljerade och inte vill ha några pekpinningar från Europeiska unionen och för det andra är emot att de två länderna Bulgarien och Rumänien ska inkluderas i Schengenområdet.

Anf. 28 ULF HOLM (MP):

Jag har nu skummat igenom brevet som jag tyvärr inte läste före mötet. Jag måste påpeka att det är väldigt fattigt att grön resurseffektiv ekonomi inte finns med som en stor och viktig punkt. Att det inte finns med i EU-sammanhang är förvånansvärt. På den punkten blir det bakläxa.

Jag avstår från att anmäla avvikande mening just nu och sparar det eventuellt till på onsdag. Jag blev dock väldigt besviken på den punkten.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer att ha statsministern här på onsdag, så det finns chans att återkomma då.

Anf. 30 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Det är inte så att brevet är det allena rådande som vi spelar in. Vi har ju olika allianser i olika frågor och för också fram andra perspektiv. Utan att vara övertydlig kanske inte alla undertecknare av brevet är lika progressiva i miljö- och klimatfrågor. Det kan du säkert själv räkna ut när du ser det.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Därmed är vi klara med samrådet gällande allmänna rådet. Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag!

2 § Utrikes frågor

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 23 januari 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 27 februari 2012

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går över till utrikesfrågorna kanske Frank Belfrage vill förklara utrikesministerns frånvaro.

Anf. 33 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Carl Bildt är i dag på det stora mötet i Tunis för att uppbåda det internationella stödet för Syriens sak och för att få slut på våldet. Därför var han tvungen att lämna återbud till EU-nämnden, vilket naturligtvis är tråkigt, samtidigt som det är viktigt att han är närvarande i Tunis.

Anf. 34 Kanslichefen MARGARETA HJORTH:

Det skickades ut en A-punktslista i går, men nu har det tillkommit två A-punkter som rör Vitryssland och Jemen.

Anf. 35 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad gäller Vitryssland är det en diskussion om omfattningen av de ytterligare sanktioner som är aktuella. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det andra är sent inkomna slutsatser vad gäller Jemen. Det är tänkt att de ska clearas i Coreper tidigt på måndag morgon. Sannolikheten är nog mycket stor att det blir en A-punkt.

Det är dessa två nya texter som nämnden just har fått del av.

Anf. 36 KENNETH G FORSLUND (S):

Jag har en fråga om texten om Vitryssland. Vad i sak är nytt i den? Kabinettssekreteraren nämner hårdare sanktioner. Det låter välkommet, men vad är det i sak?

Anf. 37 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Förutom de 22 namn som ska listas, 21 domare och en polischef som har varit delaktiga i olika former av trakasserier och MR-brottsartad verksamhet >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
Texten omfattar en lång rad fördömanden från EU:s sida vad gäller de olika trakasserier och MR-brott som vi bevitnar i Vitryssland.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi godkänner regeringens ståndpunkt på dessa två punkter.

Vi går vidare med en återrapport från utrikesrådet den 23 januari. Om det är punkter som kommer upp senare kan vi vänta med dem.

Anf. 39 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Så är det. Det har kommit en skriftlig rapport, och de två punkter som togs upp under lunchen om fredsprocessen i Mellanöstern och Egypten kommer in här och vävs in i min föredragning.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporten till handlingarna.
Nu kommer vi till huvudfrågan Syrien.

Anf. 41 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Vi hade i går i utrikesutskottet en extensiv genomgång och diskussion om läget i Syrien, så jag kanske kan ta det lite mer summariskt här och nu. Men om jag ska göra en sammanfattning är den generella bedömning som vi gör, både på svensk sida och inom EU-kretsen, att det är ett fortsatt låst läge med tydlig risk för fortsatt och accelererande våldsupptrappning.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Vi ser ett ökat antal beväpnade oppositionella som tillfälligt kontrollerar mindre områden eller delar av städer. Stora delar av den viktiga medelklassen förhåller sig dock fortsatt neutral och passiv.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Det som naturligtvis är särskilt akut är den humanitära situationen. Där är det väldigt svårt att göra exakta bedömningar, eftersom de humanitära organisationerna inte får tillträde till regionen. Undantagen har varit Röda Korset (ICRC) som tillsammans med syriska Röda halvmånen har lyckats ta sig in i Homs några gånger, men andra orter förblir spärade för de humanitära organisationerna. Det är klart att tillträdet är det viktigaste, men vi noterar nu även en mycket stor brist på livsmedel, mediciner och utrustning. Och den sanitära situationen förväntas bli akut, särskilt när vintern ger vika.

I det läget, och särskilt efter det dubbla vetot i FN:s säkerhetsråd, finns det naturligtvis fortsatt ett behov av att hålla det internationella trycket uppe mot Assadregimen.

Där har vi generalförsamlingsresolutionen från den 16 februari i vilken det internationella samfundet med mycket stor majoritet markerade sitt avståndstagande och sitt fördömande av våldet. Men det handlar också om behovet av att fortsätta att hålla trycket uppe från säkerhetsrådets sida. Det är även ett sätt för det internationella samfundet att manifesteras sin inställning och göra erforderliga markeringar, som just dagens möte i Tunis och det som kommer att kallas för Friends of Syria.

Uttalanden har förberetts. Bland de punkter man kan se och som man kan förvänta sig kommer att klubbas i Tunis i dag finns naturligtvis ett kraftigt fördömande av våldet. Dessutom påpekas att delar av våldet kan vara brott mot mänskligheten, vilket utlöser speciella juridiska konsekvenser. Det handlar om stöd för Arabförbundets ledarskap och dess plan och förhoppningar att de ska återuppta sin observatörsmission med FN-stöd. Frågan är om det ska vara en gemensam Arabförbunds- och FN-observatörsmission eller kanske någon annan form av hybrid.

Problemet är att regimen just nu inte släpper in några observatörer. Det finns inte heller någon fred eller något vapenstillestånd att observera. Från Arabförbundets tidigare observatörsverksamhet kunde man konsta-

tera att våldet dämpades ganska omedelbart när observatörerna gick in i olika konfliktområden. Idén om observatörsnärvaro är därför fortsatt mycket aktuell i diskussionen.

Man kan förvänta sig att Tunismötet kommer att betona vikten av en fredlig transition mot demokrati, inklusive en Syrienledd sådan, med arabiskt och internationellt stöd och valövervakning så småningom, när det kan bli aktuellt. Det finns en besvikelse över det dubbla vetot i FN och en uppmaning att med politiska, diplomatiska och ekonomiska medel fortsätta att sätta press på regimen.

En av de punkter som kan noteras med särskild uppmärksamhet är hur man förhåller sig till oppositionen, som är väldigt splittrad. I de utkast vi har sett lyfter man fram det syriska nationella rådet, SNC, lite mer. Utan att gå till ett fullt erkännande talar man nu om SNC som en legitim representant för det syriska folket. Där går man alltså lite längre än vad tidigare har gjorts i internationella texter. Man uppmanar Arabförbundet att hjälpa oppositionen att samla sig och att samordna sig bättre.

Naturligtvis finns en stark oro för den humanitära situationen. Det handlar om behovet av omedelbart tillträde och kanske skapandet av en FN-ledd humanitarian task force för samordning av det humanitära arbetet. Det finns också en framtidsvision för stöd till återuppbyggnaden i Syrien.

I går kväll kom man överens om ett gemensamt sändebud för FN och Arabförbundet när det gäller Syrien i form av FN:s förre generalsekreterare Kofi Annan.

Det är bakgrunden till den Syriendiskussion som äger rum på måndag i utrikesministerkretsen. Där är slutsatser förberedda, och nämnden har fått del av dem. I centrum finns den fortsatta upptrappningen av våra EU-sanktioner med fortsatt listning av olika personer som EU menar är speciellt i blickfånget när det gäller de olika brotten mot MR och olika former av förgripanden mot civilbefolkningen. Det handlar om listning av centralbanken och förbud mot olika former av flygfrakt på syriskt flyg. Det sker även en komplettering av de finansiella sanktionerna – nu också gällande guld och olika ädla metaller och diamanter. Det används ju ofta som ett ersättningsbetalningsmedel i situationer där finanssanktioner redan finns.

Vi kan konstatera att sanktionerna börjar bita. Det gäller framför allt oljesanktionerna. Den syriska oljan är mycket speciell – mycket svavelhaltig. Det är få raffinaderier som kan ta hand om den. De fanns i huvudsak i Västeuropa, och den marknaden är nu stängd. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Detta var vad jag ville säga om läget för Syrien inför måndagen. Ska jag stanna vid detta eller fortsätta?

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi stannar vid Syrien så länge.

Anf. 43 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag tänker på splittringen mellan olika grupper. Från början tog det rätt lång tid innan till exempel kurderna anslöt sig till protesterna. Jag upplever att de fortfarande inte riktigt vet hur de ska ställa sig. De är

väldigt rädda för att Turkiet ska lägga sig i militärt. Den andra oro de har gäller att det ska bli en arabisering av Syrien, vilket också skulle inkludera kurderna.

När man talar med oppositionen här är kurder och andra tillsammans, men när man talar med dem utanför detta sammanhang kommer oroshärarna fram hela tiden. Jag skulle vilja höra lite grann om synen på Turkiet och relationen till Kurdistan i det här fallet.

En annan fråga som vi hade uppe lite grann i går är vapenexporten från Ryssland. Det står ingenting i slutsatserna – i alla fall inte vad jag kan se – om någon uppmaning till Ryssland att sluta exportera vapen. Det är angeläget att Ryssland inte förser regimen med vapen i det här läget. Vad gör EU egentligen när det gäller detta?

Anf. 44 LARS OHLY (V):

Situationen har eskalerat så att det är helt nödvändigt för omvärlden att ingripa. Men det är ju inte så att president Assad har varit någon trevlig kille tidigare. Han har haft blod på sina händer tidigare, och hans far hade kanske ännu mer blod på sina händer än vad sonen har haft. Ändå har omvärlden under lång tid underlättat för den syriska regimen att inte bara överleva utan till och med stärka sitt grepp över landet.

Sverige har varit en del av detta. Vi har bidragit med handel och export, även av övervakningsutrustning. Vi har haft syriska ministrar på besök i Sverige. Detta är inte bara ett svenskt problem, utan många EU-länder har gjort så här.

Jag vill därför fråga: Finns det någon form av självkritik inom EU-kretsen? Och finns det någon form av diskussion om lärdomar man skulle kunna dra för framtiden? Vi har andra länder i dagsläget som inte är inne i samma akuta situation men där förtrycket av mänskliga rättigheter och demokrati är minst lika omfattande. Jag tänker på Bahrain och Saudiarabien. Det är länder där Sverige i dag fortsätter att ha utvecklade kontakter och ibland till och med handel – ibland med krigsmateriel till och med.

Finns det någon självkritik? Finns det någon diskussion inom EU-kretsen, eller för den delen i den svenska regeringen, om att lyfta fram frågan och lite mer förebyggande och långsiktigt arbeta för att förhindra att diktaturer utvecklas så långt att det blir nödvändigt att ta till sådana åtgärder som vi måste göra vad gäller Syrien i dag?

Anf. 45 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag har inte någon avvikande uppfattning från Bodil Ceballos teckning av den mycket komplicerade och mångfasetterade bilden när det gäller kurderna i Syrien. Det är samma problematik för kurderna i andra delar av regionen. Vi kan konstatera att de olika grupperingar som känner sig trängda har varit försiktiga med att vara alltför tydliga i sitt ställningstagande. Det har inte bara gällt kurderna utan även de kristna i vissa affärsmannakretsar som ofta överlappar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Situationen kommer att dekanteras allteftersom konfliktförloppet utvecklas.

Detta ger mig tillfälle att erinra om att regeringen har utsett en särskild representant för kontakter just med den syriska oppositionen, inte minst den som är utomlands. Men man har också hjälp av vår ambassad,

2011/12:24
24 februari

---

som förblir på plats i Damaskus, med oppositionen inne i landet – så gott det går, för det är inte lätt.

Vapenexporten från Ryssland är någonting som har vållat allmänt fördömande och som diskuteras. Det är någonting som man också från EU:s sida kommer att vilja lyfta fram. Det är ett viktigt moment i att få ned konfliktspänningen i området att se till att vapentillflödet inte finns.

Till Lars Ohly kan jag säga att det är klart att det finns en självran-sakelse över hela situationen vad gäller den arabiska våren. Den startade ju i Tunisien och gick vidare till Libyen och Syrien i dag, och tidigare hade vi Egypten. Det har lett till en nystart från EU:s sida, kan man säga, vad gäller sättet att hantera och stödja den demokratiseringsvåg som går över regionen med det som också Birgitta Ohlsson påminde om, nämligen more for more-principen. Det innebär alltså konditionalitet och stöd i takt med den reformvilja och reformbenägenhet som länderna visar.

Det som inte minst vi från svensk sida har varit angelägna om att lyfta fram är spegelbilden av more for more, det vill säga less for less. Om länderna inte sköter sig eller glider tillbaka i odemokratiska former och inte respekterar mänskliga rättigheter ska det påverka det som EU ger. Det återspeglar sig också väl i de texter som nu antas.

Anf. 46 KENNETH G FORSLUND (S):

Jag undrar vad det finns för åsiktsskillnader bland de 27 medlemsstaterna vad gäller EU:s agerande och det beslut man ska fatta. Vilka frågor kommer det att bli diskussion om på mötet, där man kan vara osäker på vad lösningen blir?

Anf. 47 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi fick en bra redogörelse redan i går i utrikesutskottet. Men vi hade inte rådsslutsatserna, så jag skulle vilja ställa några frågor.

Det ena gäller detta med hosting countries och neighbouring countries som tar emot flyktingar. Det är väl framför allt Turkiet, skulle jag tro. EU ska på något sätt hjälpa till i detta för att flyktingarna ska få bra levnadsförhållanden, står det. Jag funderar lite grann på vad det är för typ av hjälp. Är det en stor EU-budget som ska gå till bistånd via Turkiet, eller hur går det konkret till? Och är det stora summor som vi lägger in där?

Det andra gäller den syriska oppositionen och övergången. Vi vet att de kristna grupperna är oerhört rädda, och de ser Assad som garanten för trygghet. Vi har ju varit inne på detta tidigare. Finns det några direkta kontakter med de grupperna? De måste känna att de får garantier på något sätt. Vi har ingen militär intervention, men de tror att Assad är den enda som kan garantera dem säkerheten. Många av dem känner nog att de slåss för sitt liv. Det märks också genom att många av syrierna här i Sverige stöder Assad och tror att det är den enda rätta vägen. Frågan är vilka kontakter som finns. Och vad inkluderar oppositionen? Finns kristna med i den gruppen? Det känner jag inte till.

Det står att SNC ska jobba med icke-våld. Det är kanske svårt just nu, men jag vet inte riktigt hur man ska tolka det. Det är kanske svårt för dem att helt lägga ned och att inte försvara sig i vissa fall.

Jag stöder det som vi hade uppe i går om vapenexporten från Ryssland. Kan man på något sätt från EU påverka detta? Tyskland har ju

Anf. 48 LARS OHLY (V):

Min fråga handlade också om slutsatser och erfarenheter som man kan dra av den arabiska våren vad gäller andra länder, som ännu inte är i samma akuta situation som den som Tunisien, Egypten och Libyen har genomgått och som Syrien just nu är inne i. Det handlar till exempel om Bahrain och Saudiarabien, där Sverige har omfattande handelsförbindelser och till och med i vissa fall exporterar både övervakningsutrustning och krigsmaterielutrustning.

Det bidrar rimligtvis till att dessa regimer får starkare möjligheter att både övervaka och kontrollera sin befolkning. Det innebär sannolikt också att det blir svårare för en eventuell demokratisörelse att över huvud taget göra sig hörd.

Slutsatsen att vi har haft våra smutsiga fingrar i alltför många syltburkar skulle vi kanske kunna föra vidare på EU-nivå och diskutera hur vi ska förhindra att vi genom handel och olika åtgärder bidrar till att förstärka regimer som vi avskyr och hur vi i stället kan se till att dessa regimer faller så snabbt som möjligt.

Det är en skam för Sverige att vi fortsätter att ha handel, och framför allt handel med krigsmateriel, med länder som så omfattande kränker mänskliga rättigheter och demokratiska fri- och rättigheter, till exempel Saudiarabien. Det är fullständigt obegripligt för mig.

Rimligtvis borde den arabiska våren rendera några slutsatser också från regeringen och på EU-nivå.

Anf. 49 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Först till Kenneth G Forslund: Det är i stort sett bred samsyn i EU-kretsen, så det är inga stora motsättningar. Det kommer säkert att bli lite diskussioner om hur man ska förhålla sig till oppositionen som är splittad och hur man ska bedöma det Syriska Nationella Rådet. Det kommer säkert att bli diskussioner om hur man går vidare längs sanktionsspåret.

Man kommer att diskutera vilka slutsatser man ska dra på måndagen över dagens fredagsdiskussion i Tunis i den mycket bredare kretsen. Generellt skulle jag dock vilja beteckna det som bred samsyn i EU-kretsen, inte minst när det gäller behovet av att fortsatt hålla trycket uppe mot regimen Assad och även trycket mot dem som har blockerat i FN:s säkerhetsråd. Det blir säkert också diskussion om den humanitära situationen och vad EU kan göra för att bistå den syriska civilbefolkningen.

Désirée Pethrus frågade om flyktingsituationen. Det är först och främst en fråga för FN:s flyktingkommissarie, och här är Sverige en av de absolut största bidragsgivarna. Som Désirée Pethrus var inne på kommer många flyktingar till Turkiet. Turkarna har varit mycket öppna och generösa, men det blir såklart tungt för dem också. Här kommer det internationella samfundet, i första hand via flyktingkommissariatet, att behöva komma in och stötta. Vi har också varit behjälpliga, inte minst finansiellt.

Som Désirée Pethrus säger tvekar de kristna grupperna. De har sett regimen som lite av en säkerhetsgaranti. Vilka kontakter finns? Ja, det är mycket via de olika oppositionsgrupperingarna som bearbetar och pratar

med de kristna grupperna. Delvis medverkar de kristna grupperna i de olika oppositionella grupperingarna. Det diskuteras mycket både internt, i den mån det går, och inom diasporan.

Även om många har förståelse för att man inte vill låta sig kämpas ned och skjutas på är idén om en fredlig icke-våldsövergång till demokrati i Syrien ändå fortsatt visionen. Det kommer säkert också ut från Tunismötet. Men som jag nämnde i inledningen kommer det att bli svårt att uppnå den visionen på det sätt vi skulle vilja.

Vi har en annan uppfattning än Lars Ohly när det gäller handel. Tvärtom ser vi handel som ett sätt att bringa demokrati i bemärkelsen bättre kontaktytor. Det ser vi i många länder. Låt mig göra jämförelsen med Kuba. USA:s bojkott av Kuba har kanske inte varit det bästa sättet att främja en demokratisering. Frihandelsgreppet och möjligheten till kontakter via olika former av handelstransaktioner är ett sätt att långsamt få länderna att dela våra värderingar. Det är den långsiktiga process man ser framför sig.

De länder som Lars Ohly syftar på har givetvis också sett den arabiska våren och betydelsen av att göra olika förebyggande reformer. Vi har sett det som skett i Marocko och i Jordanien.

Allt är dock långt ifrån perfekt. Vi har från EU:s sida haft anledning att vara utomordentligt kritiska till utvecklingen i exempelvis Bahrain. Vi har också många gånger kritiserat till exempel dödsstraffet i Saudiarabien och andra företeelser, såsom kvinnornas situation och diskriminering.

Det är de kommentarer jag kan ge för dagen.

Anf. 50 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr ordförande! Vad kommer regeringen att inta för ståndpunkter i det som enligt kabinetssekreteraren kommer att bli diskussionerna på mötet, exempelvis när det gäller förhållningssättet till oppositionsparter och sanktionsfrågor?

Anf. 51 LARS OHLY (V):

Om regeringen avser att lägga fram förslag om att exportera vapen till Kuba kommer Vänsterpartiet att motsätta sig det. Om regeringen däremot avser att lägga fram förslag om att upphöra med krigsmaterielexport till Saudiarabien och Bahrain kommer Vänsterpartiet att stödja det.

Anf. 52 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag tar den sista frågan först. Vi har mycket strikta regler och lagar i Sverige vad gäller krigsmaterielexport, och det har aldrig någonsin varit aktuellt med sådan export till Kuba. Detta sagt for the record.

Vad gäller Kenneth G Forslunds fråga om oppositionen har vi så här långt varit med på de texter som talar om SNC som en av de oppositionella grupperna. Vi är dock mycket medvetna om de olika grupperingar som finns och behovet av samordning. Den linje vi kommer att inta är att försöka uppmuntra och uppmåna oppositionen att samla sig till något gemensamt, ungefär på det sätt som skedde i Libyen.

Vad gäller sanktioner står vi bakom dem som EU har skissat upp. Det gäller listning av personer, centralbanken, flygfrakter och de alternativa betalningsmedel som kan vara aktuella, typ guld och ädelstenar.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns en majoritet som stöder regeringens position under punkt 3, Syrien.

Punkt 4 handlar om Egypten.

Anf. 54 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

EU-kretsens ministrar kommer att diskutera utvecklingen i Egypten. Bakgrunden är de just genomförda valen till det parlamentariska överhuset och givetvis situationen för de mänskliga rättigheterna. Inte minst kommer diskussionen att handla om trakasserierna mot utländska och inhemska enskilda organisationer. Den försämrade ekonomin och framtida civila maktöverföringar är också moment som kommer att diskuteras.

Regeringen välkomnar de genomförda valen till överhuset och arbetet med att utforma en ny konstitution. Vi ser med oro på situationen för de mänskliga rättigheterna, inte minst gäller det förslaget till en ny lag som kan komma att begränsa enskilda organisationers rätt att verka.

Vi vet att ett antal representanter för NGO:er ska lagföras på söndag. De är inte mindre än 43 stycken. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi ser med stor oro på detta, och som nämnden ser i slutsatstexten är det något som EU-kretsen vill påtala.

Vad gäller ekonomin gör Egypten det vi länge uppmuntrat och förordat, nämligen vänder sig till IMF. Det kommer att bli ett samarbete mellan Egypten och IMF som vi tror kan hjälpa till att bromsa den snabbt nedåtgående egyptiska konjunkturen.

Jag har inga ytterligare kommenterar till rådsslutsatserna som är överenskomna och som nämnden har framför sig. De tar upp de huvudpunkter som jag just gått igenom och som vi också diskuterade ordentligt i utrikesutskottet i går.

Anf. 55 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag undrar om man kommer att ta upp situationen för de kristna i Egypten. Vad omfattar det som sägs om de mänskliga rättigheterna rent konkret?

Anf. 56 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vad jag kan se finns de med, så det är jag nöjd med.

Det bör dock stå att reseförbudet ska hävas. Jag vet inte varför EU inte skulle tycka det. De NGO-representanter som är fast i Kairo har utreseförbud. Jag har haft kontakt med en representant för NDI. Jag kan tycka att det är lite märkligt att EU inte tar upp detta. Kabinettssekreteraren kanske kan säga varför.

Tidigare har det varit diskussion om handelsavtalet mellan EU och Egypten, men det står det inget om i rådsslutsatserna.

Anf. 57 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad gäller de kristna i Egypten, kopterna, har de varit föremål för olika former av trakasserier och våldssituationer. Det är något som EU-kretsen tar upp i slutsatserna och kräver en utredning av det våld som har varit, inte minst mot minoriteterna och däribland de kristna. Det har varit

ett spänningsfyllt moment som det finns anledning att titta vidare på. Den arabiska våren började bra vad gäller Egypten med ett icke-sekteristiskt uppror, över de religiösa blockgränserna. Nu ser vi dock ett antal moment av den arten som det finns anledning att påtala, och det är också det EU-kretsen gör.

Vad gäller reseförbudet: I den kritik som vi riktar mot egyptierna avseende att de försöker bromsa det civila samhället och de enskilda organisationerna ingår att de gett ett antal NGO-representanter reseförbud. Det är något som vi givetvis påtalar.

När det gäller handeln är det på sikt meningen att ett så kallat fördjupat frihandelsavtal med Egypten ska aktualiseras. Det är också något som förbereds från EU:s sida.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens position under punkt 4, Egypten.

Punkt 5 handlar om Sydkaukasien.

Anf. 59 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är både en diskussionspunkt och en beslutspunkt. Ministrarna förväntas anta rådsslutsatser avseende situationen i södra Kaukasus, inklusive EU:s relation med vart och ett av länderna, det vill säga Armenien, Azerbajdzjan och Georgien.

EU:s engagemang, särskilt inom östliga partnerskapet, alltså det svensk-polska initiativet, regionens konflikter och EU:s roll i konfliktlösningen är också föremål för diskussion och lyfts fram i de slutsatser som är förberedda.

Vi menar från svensk sida att det är viktigt att EU upprätthåller och ytterligare förstärker sin höga och tydliga profil i länderna i södra Kaukasus. Ansatsen är demokratisering, reformer i den riktningen, respekt för mänskliga rättigheter och den princip även i östlig riktning som vi talade om när det gäller det södra grannskapet, nämligen konditionalitet, more for more, less for less.

Av särskilt intresse i dessa pågående processer är EU-närmandet inom ramen för östliga partnerskapet och vikten av ett starkt EU-engagemang för en fredlig lösning av regionens olika utdragna konflikter. Det är meningen att EU ska sända ett tydligt budskap om vikten av att länderna i regionen respekterar MR och demokratiska principer. Inte minst är det budskapet viktigt inför de förestående valen i Armenien och Georgien.

Det är en omfattande slutsatstext som nämnden har framför sig. Den består av separata avsnitt för vart och ett av länderna samt ett avsnitt om regionens konflikter. Fokus ligger, som jag sade, på demokrati och mänskliga rättigheter och är någonting vi välkomnar från svensk sida, och det är också i perspektivet av valen i Armenien och Georgien.

Sedan kommenteras de respektive ländernas kontraktuella förbindelse med EU där vi har påbörjade djupgående frihandelsavtal, DCFTA-avtal, med Georgien. I slutsatserna framhåller EU att man nu är beredd att inleda sådana DCFTA-förhandlingar med Armenien under andra halvåret 2012. Vad gäller Azerbajdzjan erinras om betydelsen av att Azerbajdzjan först blir medlem i WTO innan sådana förhandlingar kan bli aktuella.

Jag gjorde ett besök i Baku före jul >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< >>> Vad gäller regionens konflikter konstateras i slutsatserna att det finns nya möjligheter för EU att bidra till en fredlig lösning, och tydligt språk används när det gäller Rysslands icke-uppfyllande av eldupphöravtalet från 2008 och nödvändigheten av att Ryssland gör ett åtagande om att inte använda våld.

2011/12:24

24 februari

Sedan lyfter man i slutsatserna EU:s politik för både icke-erkännande av utbrytarregionerna och engagemang och stöd för Georgiens egna ansträngningar att engagera och stötta utvecklingen i utbrytarregionerna. Det gäller framför allt att EU agerar transparent och med full insyn för Georgien och i samspel med den georgiska regeringen i det avseendet.

Slutligen ges den höga representanten Catherine Ashton och kommissionen i uppdrag att utarbeta olika scenarier som kan ligga till grund för EU:s framtida engagemang när det gäller Nagorno-Karabach-konflikten. Det är en i och för sig okontroversiell fråga så länge som man också i slutsatserna lyfter fram den roll som Minskgruppen och dess presidium – alltså USA, Ryssland och Frankrike – har när det gäller Nagorno-Karabach-konflikten.

Anf. 60 JOHNNY SKALIN (SD):

Kan jag uppfatta regeringens linje som att man inte kommer att inrätta handelsavtal med de här länderna förrän de har upphört med övergrepp mot civila och politiska motståndare och korruptionen i de här länderna har kommit till en mer rimlig nivå?

Anf. 61 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Nej, jag tror inte att du ska tolka det på det sättet vad gäller regeringens politik. Tvärtom har vi sett hur Georgien, där för övrigt handelsförhandlingar har påbörjats, har varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av korruption och när det gäller olika reformer på MR-området.

De här sakerna går ju lite parallellt, och som framgick av diskussionen vi hade under förra punkten ser vi just handelsspåret som ett viktigt instrument i att få till ett närmande också när det gäller värderingar. Det är en kontaktyta som ger oss möjlighet att driva våra krav när det gäller demokratiska reformer och MR-reformer. De sakerna går hand i hand.

Anf. 62 JOHNNY SKALIN (SD):

I så fall anmäler jag avvikande mening.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta det som att den avvikande meningen innebär att Sverige inte bör ingå handelsavtal?

Anf. 64 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Då försöker jag sammanfatta: Det finns majoritet och stöd för regeringens position under punkt 5 om Sydkaukasien, men det finns en av-

vikande mening från Sverigedemokraterna som motsätter sig att Sverige och EU ska ingå handelsavtal med de tre aktuella länderna.

Punkt 6 om Serbien har vi klarat av. Punkt 7 handlar om fredsprocessen i Mellanöstern.

Anf. 66 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det här blir ingen beslutspunkt, utan det är en diskussionspunkt som ministrarna ska ägna sin lunch åt på måndag. Huvudfokus blir på avsaknaden av direkta förhandlingar efter de försök som gjordes i jordansk regi under januari månad. Därefter har inga möten ägt rum.

Palestinierna anklagar israelerna för att inte ha presenterat konkreta förslag om säkerhet och gränser före kvartettens deadline som vi minns var den 26 januari. Israelerna kritiserar å sin sida palestinierna för att inte förutsättningslöst vilja återuppta förhandlingarna. Dessutom har de israeliska förtroendeskapande åtgärder som ska ha diskuterats vid ett tidigare tillfälle fryst inne i och med överenskommelsen mellan president Abbas och Hamasföreträdaren Mashal i Doha den 6 februari om en försoningsprocess mellan Fatah och Hamas. Det är ett led i skapandet av ett enigt Palestina för att så småningom ge fotfäste för den tvåstatslösning som det internationella samfundet länge efterlyst.

Det är kanske den andra punkten som kommer att tilldra sig intresse under diskussionen, nämligen hur man ska bedöma och förhålla sig till den försoningsprocess som nu har inletts mellan Fatah och Hamas och som är en fortsättning på det arbete som bedrevs i egyptisk regi under fjolåret.

Upplägget som Abbas har presenterat är en teknokrat-/ämbetsmannaregering som han själv skulle leda och som skulle ha som målsättning att förbereda val i Palestina. Just nu pågår fortsatt dessa diskussioner mellan de två, med kombinationen att å ena sidan presentera en samlingsregering och å andra sidan komma överens om valdatum. Det är väl de två främsta ingångsvärderna i ekvationen. Samtidigt vet vi att inom Hamas-kretsen råder olika uppfattningar >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Men det är någonting som EU starkt uppmuntrar, och jag erinrar inte minst om de EU-slutsatser som rådet antog i maj förra året när det gäller stöd och uppmuntran till en försoningsprocess som ett led i att skapa en process mot tvåstatslösningen.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är de ingångsvärderna som kommer att bli föremål för lunchdiskussionen.

Anf. 67 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr ordförande! Kommer det att vara någon diskussion på mötet om hur EU ska förhålla sig till det israeliska förhållningssättet att vad än palestinierna gör är det alltid fel? Finns Hamas med och styr är det fel, försonas man med dem är det fel och så vidare. Vilken sida av myntet man än vänder uppåt är det alltid fel sida. Med den nivån på konstruktivitet kommer man naturligtvis aldrig att komma någon vart.

Jag vill skicka med synpunkten att jag tycker att det är viktigt att man verkligen återkommer i rådsslutsatserna till de krav som måste ställas på Hamas och andra intressenter i konflikten. Man måste trycka på att Hamas måste upphöra med våldsanvändning, upprätthålla ordningen i Gaza och framför allt erkänna Israels rätt att existera. Annars tror jag att det saknas förutsättningar att få en lösning på den konflikten.

Anf. 69 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad gäller EU:s linje är den väl utformad i bemärkelsen att grundtexten är de slutsatser som togs fram under det svenska ordförandeskapet i december 2009. De har sedan kompletterats ett antal gånger, däribland just i maj när det gäller ett starkt EU-stöd för en försoningsprocess mellan de två grenarna av palestinierna just för att bana väg för tvästatslösningen.

I EU-linjen ligger också svaret på frågan från nästa frågeställare, nämligen kraven på en fredlig icke-våldslösning. Jag kan lägga till att president Abbas har klargjort att den teknokratiska samlingsregering som han avser att bilda ska styras av PLO-värderingarna. Det är en hänsyftning till att PLO har bestämt sig för att acceptera kvartettens krav om icke-våld och erkännande av tidigare ingångna avtal. Det gäller naturligtvis också Israels rätt att existera, vilket ständigt återkommer i EU-texterna.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 7.

Vi går vidare till Övriga frågor.

Anf. 71 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det finns en övrig fråga. Storbritannien har bett att få avrapportera från gårdagens toppmöte om Somalia, där ju texter har förberetts. De vill orientera EU-kretsen om vad man kom överens om i London i går.

Texten har kommit ut, och om jag ska sammanfatta det kort handlar det om betydelsen av somaliernas rätt och ansvar att bestämma över sin egen framtid, att nuvarande övergångsstyre i Somalia ska upphöra planenligt i augusti 2012 och att det därför nu ska utarbetas en fortsättning i form av en ny författning och nya styrstrukturer för Somalia med stark betoning på säkerhet, rättssystemet, MR och stöd för Amisom, alltså Afrikanska unionens fredsstyrka i Somalia, vilket FN-säkerhetsrådet i förrgår tog ett nytt beslut om att stödja.

Man har i London också kommit överens om, vilket briterarna kommer att berätta om på måndag, hur formerna för stöd till Somalia ska stärkas, förbättras och effektiviseras genom att man har olika former av styrgrupper mellan de olika biståndsaktörerna.

Inte minst från svensk sida, med den stora gruppen somalier som finns i Sverige och vår roll som en av de absolut största bidragsgivarna till Somalia, var det väsentligt att delta i konferensen, vilket också har framgått av statsministerns kommentarer.

Anf. 72 LARS OHLY (V):

Min fråga handlar inte om Somalia, men hör till Övriga frågor.

Något som säkert diskuteras på andra håll än i utrikesrådet i början av nästa vecka är Iran. Det är en konflikt som kanske riskerar att bli oerhört omfattande framöver och som vi därför måste vara väldigt uppmärksamma på. Det gäller Irans egen regim och dess förtryck av oppositionen och dess människofientliga syn på såväl mänskliga rättigheter som demokrati. Men det gäller också omvärldens reaktioner på till exempel det iranska kärnkraftsprogrammet och den hotbild som finns exempelvis från Israels sida om att tillgripa vapen.

Jag undrar: Var sker de diskussionerna och när kommer de att komma upp i utrikesrådet nästa gång? Och vad har Sverige för inriktning i de diskussionerna?

Anf. 73 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det var en av huvudpunkterna vid förra utrikesrådet, och jag tror att vi ska räkna med att den kommer att dyka upp ett antal gånger i utrikesrådet under våren. I dag har vi ett särskilt möte i den politiska kommittén i Bryssel, Kusp, och det är klart att det som Lars Ohly är inne på är en diskussion som pågår lite varstans så fort de olika aktörerna träffas.

Ingångsvärderna just nu är att Iran har besvarat Ashtons brev från i höstas om att återuppta förhandlingarna i tre plus tre-kretsen kontra Iran. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Vi har inte minst från svensk sida bejakat betydelsen av det diplomatiska spåret och förhandlingsspåret när det gäller kärnkraftsprogrammet.

Ett viktigt moment där är naturligtvis IAEA:s arbete. Det har varit inte mindre än två besök från IAEA i Iran. Vi väntar oss – kanske redan i dag men snarare på måndag – att vi kommer att få IAEA:s rapport och bedömning över det iranska kärnkraftsprogrammet och de utestående frågor som fortfarande behöver rätas ut.

Vi följer alla med bekymmer och oro de olika signalerna om våld och militära insatser och annat som för närvarande får anses tillhöra spekulationerna. Det ingår naturligtvis som bakgrundsljud i den mycket infekterade konflikten.

Björn Lyrvall påminner mig om att det finns en diskussion om regimens förtryck och brott mot MR. EU har redan vidtagit ett antal åtgärder, och man diskuterar fortsatta markeringar och påtalar de MR-brott som begås.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen under Övriga frågor.

Därmed tackar vi kabinetssekreteraren med medarbetare för i dag.

1 § Allmänna frågor..... 1

Anf. 1	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	1
Anf. 3	KENNETH G FORSLUND (S)	2
Anf. 4	JOHNNY SKALIN (SD).....	3
Anf. 5	ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 6	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	3
Anf. 7	ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 9	MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 10	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 11	MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 12	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 13	LARS OHLY (V)	5
Anf. 14	ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 15	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	5
Anf. 16	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 17	ULF HOLM (MP)	7
Anf. 18	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 19	ULF HOLM (MP)	8
Anf. 20	JOHNNY SKALIN (SD).....	8
Anf. 21	LARS OHLY (V)	8
Anf. 22	BÖRJE VESTLUND (S).....	9
Anf. 23	ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 24	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 25	JOHNNY SKALIN (SD).....	10
Anf. 26	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
Anf. 27	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 28	ULF HOLM (MP)	11
Anf. 29	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 30	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
Anf. 31	ORDFÖRANDEN.....	11

2 § Utrikes frågor..... 12

Anf. 32	ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 33	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 34	Kanslichefen MARGARETA HJORTH	12
Anf. 35	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 36	KENNETH G FORSLUND (S)	12
Anf. 37	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 38	ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 39	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 40	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 41	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 42	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 43	BODIL CEBALLOS (MP).....	14
Anf. 44	LARS OHLY (V)	15
Anf. 45	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	15
Anf. 46	KENNETH G FORSLUND (S)	16
Anf. 47	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	16

Anf. 48	LARS OHLY (V).....	17
Anf. 49	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	17
Anf. 50	KENNETH G FORSLUND (S).....	18
Anf. 51	LARS OHLY (V).....	18
Anf. 52	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	18
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 54	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 55	JOHNNY SKALIN (SD)	19
Anf. 56	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	19
Anf. 57	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 59	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 60	JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 61	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 62	JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 64	JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 66	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	22
Anf. 67	KENNETH G FORSLUND (S).....	22
Anf. 68	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 69	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	23
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 71	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	23
Anf. 72	LARS OHLY (V).....	24
Anf. 73	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	24
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	24